

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

06.05.2022թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ՍՑ-ԼՕ-2022/176

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Ֆ. Մանգյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարություն
Մասնակից՝ «Մովսեսյան» ՍՊԸ

Մասնակցությամբ՝
«Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ՝ Ա. Մովսեսյանի

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ,
ապրանքների ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ
քննող անձ), ուսումնասիրելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների
նախարարության կողմից 11.04.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/6214-2022 գրությամբ «Մովսեսյան»
ՍՊԸ-ին (այսուհետ նաև՝ Մասնակից) գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք
չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված
ընթացակարգով ներկայացված հիմքերը,

Պ Ա Ր Ձ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը, ՀՀ պաշտպանության նախարարության 04.04.2022թ.-ի թիվ ՊՆ/02/1635-2022 գրության հիման վրա, 11.04.2022թ.-ին «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնել է ընթացակարգ՝ Բողոքներ քննող անձին ներկայացնելով համապատասխան հիմքեր:

Բողոքներ քննող անձին գործը մակագրվել է 11.04.2022թ.-ին:

12.04.2022թ.-ին www.gnumner.am կայքում հրապարակված հայտարարությամբ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգը ընդունվել է վարույթ և տրվել է թիվ ՍՑ-ԼՕ-2022/176 համարի ծածկագիրը:

21.04.2022թ.-ին և 06.05.2022թ.-ին նշանակվել և հրավիրվել են նիստեր:

Գործի քննությունն ավարտվել է 21.04.2022թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 06.05.2022թ.-ին:

2. ՀՀ պաշտպանության նախարարության ներկայացրած փաստերը և դիրքորոշումը.

ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը 04.04.2022թ.-ի թիվ ՊՆ/02/1635-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը հայտնելով հետևյալը.

«Հայտնում եմ, ՀՀ պաշտպանության նախարարության կարիքների համար կազմակերպված «ՀՀ ՊՆ- ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգին, ի թիվս այլ մասնակիցների, հայտ են ներկայացրել նաև «Այ-Թի Պլազա» ՍՊԸ-ն և «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Մասնակիցներ):

Հայտերի գնահատման արդյունքում գնահատող հանձնաժողովի կողմից արձանագրվել է, որ «Այ-Թի Պլազա» ՍՊԸ-ի կողմից 18-րդ, 24-րդ և 34-րդ չափաբաժինների մասով ներկայացված հավելված 1.1-ում առաջարկվող ապրանքների տեխնիկական բնութագրերը թերի են ներկայացված: «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի կողմից 18-րդ չափաբաժնի

մասով ներկայացված հավելված 1.1-ում առաջարկվող ապրանքի տեխնիկական բնութագիրը ևս թերի է ներկայացված:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը գնահատող հաճնաժողովն առաջարկել է Մասնակիցներին շտեյ անահամապատասխանությունները: Մասնակիցները սահմանված ժամկետում ուղարկել են պահանջվող շտեյումները, սակայն, դրանք գնահատող հանձնաժողովի կողմից գնահատվել են «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով ընթացակարգի հրավերի պահանջներին չհամապատասխանող, ուստի գնահատող հաճնաժողովը մերժել է «Այ-Թի Պլազա» ՍՊԸ-ի և «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի հայտերը:

Գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու պաշտոնական ընթացակարգ նախաձեռնելու համար կից ներկայացվում են Մասնակցների վերաբերյալ անհրաժեշտ փաստաթղթերը:»:

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգի 45-րդ կետի պահանջները, կից ներկայացվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով հայտարարված գնման ընթացակարգի շրջանակներում «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով:

3. «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստարկները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 12.04.2022թ.-ի գրությամբ դիմել է «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին՝ հնարավորություն տալով ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 11.04.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/6214-2022 գրությամբ նախաձեռնված ընթացակարգի վերաբերյալ ներկայացնել գրավոր կարծիք:

Մասնակիցը, ստանալով կարծիք հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով հրավիրված նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, ներկայացել է հրավիրված նիստերին՝ ներկայացնելով նախաձեռնված ընթացակարգի վերաբերյալ գրավոր դիրքորոշում:

Մասնակիցը 13.04.2022թ.-ին ներկայացրած դիրքորոշմամբ հայտնել է հետևյալը.

«ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հրապարակված ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3 ծածկագրով գնանշման հարցման հրավերում շրջանակում Մովսեսյան ՍՊԸ-ն 20.03.2022թ.-ին ներկայացրել է հայտ:

29.04.2022թ.-ին, ժամը 18:10-ին ստացված հեռախոզազանգից տեղեկացել ենք, որ գնահատող հանձնաժողովը որոշում է կայացրել Մովսեսյան ՍՊԸ-ի ներկայացրած հայտում շտկում կատարելու վերաբերյալ:

Ջանգահարողը հայտնել է, որ շտկման պահանջը ուղարկվել է 28.03.2022թ.-ին, ինչի վերաբերյալ հայտնել ենք, որ շտկման պահանջ չի ստացվել, և խնդրել ենք, որպեսզի այն կրկին ներկայացվի համակարգի կամ ԷՓ միջոցով:

Գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարը հայտնել է, որ ինքը այլևս չի կարող շտկման պահանջ ներկայացնել և առաջարկել հեռախոսով հայտնած տվյալների հիման վրա կատարել շտկումը:

Նույն օրը 29.03.2022թ.-ին ստացված հեռախոսազանգի հիման վրա ներկայացվել է շտկումը:

01.04.2022թ.-ին, armeps համակարգի միջոցով, ոչ ավտոմատ ծանուցմամբ ստացվել է հանձնաժողովի թիվ 3 արձանագրությունը Մովսեսյան ՍՊԸ հայտում տեխնիկական բնութագիրը թերի լրացված լինելու հիմքով, Մովսեսյան ՍՊԸ հայտը մերժելու մասին:

Ելնելով այն իրողությունից, որ Մովսեսյան ՍՊԸ-ն չի ստացել օրենքով սահմանված կարգով ներկայացված շտկման պահանջ ոչ համակարգի, որ հրապարակված արձանագրությունների և ոչ էլ ԷՓ միջոցով, այլ այդ մասին տեղեկացել է հեռախոսազանգով, հետևաբար հանձնաժողովի կողմից տվյալ հիմքով Մովսեսյան ՍՊԸ-ի հայտը մերժելը ոչ իրավաչափ է:

Մովսեսյան ՍՊԸ կարծիքի իրավական հիմքերը

Համաձայն ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. 526-Ն որոշման 41-ին և 42-րդ կետերի

41. Եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ հրավերի պահանջների նկատմամբ ներառյալ այն դեպքերը, երբ հայտում ներառված Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը: Եթե անհամապատասխանությունն արձանագրվել է ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեից

ստացված տեղեկատվության հիման վրա, ապա մասնակցին ուղարկվող ծանուցմանը կցվում է նաև կոմիտեից ստացված տեղեկատվության բնօրինակից սկանավորված փարբերակը: Մասնակցին ուղարկվող ծանուցման մեջ մանրամասն նկարագրվում են հայտնաբերված անհամապատասխանությունները:

42. Եթե սույն կարգի 41-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա նրա հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում փվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է, ներառյալ եթե մասնակիցը սույն կարգի 32-րդ կետի 1-ին մասի «ե» պարբերությամբ սահմանված ժամկետում չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը, իսկ ընտրված մասնակից է ճանաչվում հաջորդող տեղ զբաղեցրած մասնակիցը:

43. Հայտերի բացման և գնահատման նիստի ավարտից հետո ոչ ուշ, քան հաջորդող աշխատանքային օրը հանձնաժողովի քարտուղարը՝

1) հայտերի բացման և գնահատման նիստի արձանագրության բնօրինակից արտատպված (սկանավորված) փարբերակը և սույն կարգի 32-րդ կետի 25-րդ ենթակետի հիման վրա ստացված հիմնավորումների քննարկման ամփոփաթեթը, որը պարունակում է տեղեկություններ նաև հիմնավորումները ստանալու ամսաթվի և էլեկտրոնային փոստի հասցեների վերաբերյալ, հրապարակում է տեղեկագրում: Եթե հիմնավորումներ չեն ներկայացվել, ապա հանձնաժողովի նիստի արձանագրության մեջ դրա մասին կատարվում են համապատասխան նշումներ: Ընդ որում, հանձնաժողովի նիստի արձանագրության մեջ մանրամասն նկարագրվում են արձանագրված անհամապատասխանությունները և դրանցով պայմանավորված հայտերի մերժման հիմքերը.

2) իր և գնահատող հանձնաժողովի՝ հայտերի բացման նիստին ներկա անդամների կողմից ստորագրված շահերի բախման բացակայության մասին հայտարարությունների բնօրինակներից արտատպված (սկանավորված) փարբերակները հրապարակում է տեղեկագրում, բացառությամբ սույն կարգի 23-րդ կետի 4-րդ ենթակետով հաստատված ցանկի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 20-րդ կետերի հիման վրա կատարվող գնումների: Գնահատող հանձնաժողովի այն անդամները, ովքեր հանձնաժողովի աշխատանքներին մասնակցում են հայտերի բացման նիստից հետո հրավիրվող նիստերին, ստորագրում են սույն ենթակետում նախատեսված հայտարարությունները, որոնք տեղեկագրում քարտուղարը հրապարակում է ստորագրմանը հաջորդող աշխատանքային օրը:

Նշված նորմերի բովանդակությունից երևում է, որ մասնակցի կողմից անհամապատասխանության շտկման պարտավորությունը ի հայտ է գալիս միայն այն բանից հետո, երբ հանձնաժողովը այդ անհամապատասխանությունը հայտնաբերում է հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում, և նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին, միաժամանակ հրապարակելով հանձնաժողովի արձանագրությունները տեղեկագրում:

Տվյալ դեպքում, հանձնաժողովը ոչ միայն չի հայտնաբերել անհամապատասխանություն հայտերի բացման և գնահատման նիստի օրը 21.03.2022թ.-ին, այլ նաև նույն օրը չի ծանուցել այդ մասին մասնակցին, տեղեկագրում չի հրապարակել հանձնաժողովի այն արձանագրությունները, որոնք ենթակա էին հրապարակման:

Դեռ ավելին խախտելով օրենքի պահանջը, հայտերի գնահատումը ըստ էության իրականացրել է միայն 28.03.2022թ.-ին, հայտերի բացումից 7 օր անց, իսկ արձանագրված անհամապատասխանության մասին մասնակցին հայտնել է հեռախոսազանգի միջոցով:

Գնահատող հանձնաժողովը խախտելով 526-Ն որոշման 43-րդ կետով նախատեսված պահանջները, չի կատարել արձանագրությունների հրապարակում տեղեկագրում, ինչի արդյունքում, անգամ հեռախոսազանգ ստանալուց հետո, Մովսեսյան ՍՊԸ-ն զրկված է եղել հանձնաժողովի արձանագրություններին ծանոթանալու, իր հայտում հայտնաբերված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ տեղեկություն ունենալու, և հետևաբար շտկում կատարելու հնարավորությունից:

Ուսումնասիրելով հանձնաժողովի թիվ 3 արձանագրությունը, պարզ է դառնում, որ Մովսեսյան ՍՊԸ հայտը մերժվել է նախօրոք 28.03.2022թ.-ին, կայացված արձանագրությամբ 30.03.2022թ.-ին:

Տրամաբանական դատողությամբ առաջնորդվելով կարելի է հանգել միայն հետևյալ եզրահանգումներից որևէ մեկին. կամ 30.03.2022թ.-ին Մովսեսյան ՍՊԸ-ի հայտը մերժելու մասին 28.03.2022թ.-ին կազմված և ստորագրված արձանագրությունը վկայում է այն մասին, որ այդ որոշումը կայացվել է նախապես, կամ 28.03.2022թ. արձանագրությունը չի կազմվել 28.03.2022թ.-ին, այլ կազմվել է 30.03.2022թ.-ին, ինչից էլ հետևում է, որ 28.03.2022թ.-ին հանձնաժողովի կողմից չի կայացվել Մովսեսյան ՍՊԸ-ի հայտում անհամապատասխանություն արձանագրելու վերաբերյալ որոշում:

Ելնելով վերագրյալից,

Խնդրում եմ,

ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը 11.04.2022թ.-ին 26/26-1/6214-2022 «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգը մերժել:»:

4. ՍՑ-LO-2022/176 ընթացակարգի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից ապրանքների ձեռքբերման նպատակով 11.03.2022թ.-ին հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ):

ii. Ընթացակարգի հայտերի ներկայացման և հայտերի բացման վերջնաժամկետ է սահմանվել 21.03.2022թ.-ի ժամը 11:00 ներառյալ, որին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրել նաև «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ն:

iii. Մասնակիցը մասնակցության հայտի թիվ 1 հավելվածով՝ գնման ընթացակարգին մասնակցելու դիմում-հայտարարությամբ, հայտարարել և հավաստել է, որ բավարարում է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգի հրավերով սահմանված մասնակցության իրավունքի պահանջներին և հրավերի պահանջներին համապատասխան ներկայացնում է հայտ՝ կից ներկայացնելով «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի կողմից առաջարկվող ապրանքի ամբողջական նկարագիրը:

iv. Ընկերությունը Հավելված 1.1-ով, առաջարկվող ապրանքի ամբողջական նկարագրով, որպես 18-րդ չափաբաժնով նախատեսված ապրանքի տեխնիկական բնութագիր նշել է՝ «Համակարգչային միկրոպրոցեսոր CORE I3-8100»:

v. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) 28.03.2022թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրության համաձայն՝ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Հավելված 1.1-ում 18-րդ չափաբաժինը թերի է լրացված, բացակայում է գնման ընթացակարգի հրավերով սահմանված, ներկայացվող ապրանքի հատկանիշների նկարագրությունը, ինչպես նաև 25-ից 28-րդ, 33-րդ, 34-րդ և 49-րդ չափաբաժիններով առաջարկվող ապրանքների տեխնիկական բնութագրերում նշված է «կամ համարժեք» արտահայտությունը:

vi. Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 41-րդ կետի պահանջները, 28.03.2022թ.-ին որոշել է մեկ աշխատանքային օրով նիստը կասեցնել և մասնակցին առաջարկել ծանուցումը ստանալուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները:

vii. Հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից 28.03.2022թ.-ին armeps.am համակարգի ոչ ավտոմատ ծանուցման միջոցով Մասնակցի movsessian@mail.ru էլեկտրոնային փոստի հասցեին ուղարկվել է անհամապատասխանությունները շտկելու մասին ծանուցում:

viii. Նույն արձանագրության համաձայն՝ 30.03.2022թ.-ին շարունակելով նիստը, Հանձնաժողովը արձանագրել է, որ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ն կողմից 18-րդ չափաբաժնով նախատեսված ապրանքի տեխնիկական բնութագիրը կրկին թերի է լրացված, ինչից ելնելով հնարավոր չէ գնահատել Ընկերության կողմից առաջարկվող ապրանքի տեխնիկական բնութագրի համապատասխանությունը գնման ընթացակարգի հրավերի պահանջներին:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, Հանձնաժողովը որոշել է «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի հայտը մերժել:

ix. Բողոքներ քննող անձը 28.04.2022թ.-ին թիվ թիվ Ն/ԲՔԱ-ԼՕ/1/9083-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը և խնդրել է հայտնել արդյո՞ք ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-22-1/3» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից վերոնշյալ գնման ընթացակարգի շրջանակներում www.armeps.am համակարգի ոչ ավտոմատ ծանուցման միջոցով «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին ուղարկվել են ծանուցումներ, թե՛ ոչ: Եթե ծանուցումներն ուղարկվել են, ապա անհրաժեշտ է հայտնել, «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի կողմից ծանուցումները ստացվել են, թե՛ ոչ:

x. Ի պատասխան վերոնշյալ գրության, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը 29.04.2022թ.-ի թիվ Ն/26-1/9119-2022 գրությամբ հայտնել է, որ էլեկտրոնային գնումների համակարգում առկա տեղեկատվության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-22-1/3» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի՝ «Armepps» համակարգում գրանցված movsessian@mail.ru էլեկտրոնային փոստի հասցեով ոչ ավտոմատ ծանուցման եղանակով

28.03.2022թ.-ին ժամը 19:14-ին, 01.04.2022թ.-ին ժամը 15:30-ին և 11.04.2022թ.-ին ժամը 13:52-ին ուղարկվել են էլեկտրոնային ուղարձ նամակներ:

Ինչ վերաբերում է վորոնշյալ ծածկագրով ընթացակարգի ոչ ավտոմատ ծանուցումը մասնակցի կողմից ստանալուն, ապա հայտնել են, որ վերջինիս ետ վերադարձի մասին հաղորդագրություն համակարգում առկա չէ:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, և համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակցության, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 11.04.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/6214-2022 գրությամբ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգն ենթակա է բավարարման, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ մասնակիցը հայտը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով: Հայտը ներառում է մասնակցի հաստատած՝

1) հրավերի պահանջներին իր տվյալների համապատասխանության մասին հայտարարությունը.

2) գնային առաջարկը.

3) ոչ գնային առաջարկը (տեխնիկական առաջարկ կամ տեխնիկական բնութագիր), եթե հրավերով նախատեսված է:

4) հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ):

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ... Եթե հայտը ներկայացնում է գործակալը, ապա հայտով ներկայացվում է վերջինիս այդ լիազորությունը վերապահված լինելու մասին փաստաթուղթ:

Օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

«ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 32-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ հրավերով նախատեսվում է նաև, որ մասնակիցը հայտով ներկայացնում է՝

ա. գնման ընթացակարգին մասնակցելու գրավոր դիմում՝ նշելով էլեկտրոնային փոստի հասցեն, հարկ վճարողի հաշվառման համարը, գործունեության հասցեն և հեռախոսահամարը,

բ. իր կողմից հաստատված հավաստում՝ հրավերով սահմանված մասնակցության իրավունքի պահանջներին իր համապատասխանության մասին,

գ. ապրանքների գնման դեպքում իր կողմից առաջարկվող ապրանքի տեխնիկական բնութագրերը, իսկ հրավերով նախատեսված դեպքերում նաև առաջարկվող ապրանքի ապրանքային նշանը, ֆիրմային անվանումը, մակնիշը և արտադրողի անվանումը (այսուհետ՝ ապրանքի ամբողջական նկարագիր),

թ. «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հիման վրա իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականություն ունեցող իրավաբանական անձի դեպքում՝ հղում գնումների գործընթացին մասնակցող իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ տեղեկություններ պարունակող կայքէջին, իսկ այլ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ գնումների գործընթացին մասնակցող իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր՝ «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 60.3-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա սահմանված ձևով և կարգով: Ընդ որում, եթե մասնակիցը հայտարարվում է ընտրված մասնակից, ապա սույն պարբերությամբ նախատեսված տեղեկությունը պայմանագիր կնքելու որոշման մասին հայտարարության հետ միաժամանակ հրապարակվում է տեղեկագրում:

Կարգի 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի համաձայն՝ հայտերի բացման և գնահատման նիստում հանձնաժողովը մերժում է այն հայտերը, որոնցում բացակայում է գնային առաջարկը, կամ եթե այն ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, բացառությամբ սույն կարգի 41-րդ կետով նախատեսված դեպքի:

Կարգի 41-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ ներառյալ այն դեպքերը, երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Կարգի 42-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն կարգի 41-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա նրա հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է, ներառյալ եթե մասնակիցը սույն կարգի 32-րդ կետի 1-ին մասի «ե» պարբերությամբ սահմանված ժամկետում չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը, իսկ ընտրված մասնակից է ճանաչվում հաջորդող տեղ զբաղեցրած մասնակիցը:

ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից ապրանքների ձեռքբերման նպատակով 11.03.2022թ.-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-22-1/3» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի (այսուհետ նաև՝ Հրավեր) 8.9-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, ներառյալ երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին համակարգի միջոցով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Նույն հրավերի 8.10-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն հրավերի 8.9-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա վերջինիս հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ

մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է, իսկ ընտրված մասնակից է ճանաչվում հաջորդող տեղ զբաղեցրած մասնակիցը:

Վերոգրյալ իրավակարգավորումների լույսի ներքո՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ մասնակիցը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով հայտ, որը ներառում է մասնակցի կողմից ներկայացված դիմում-հայտարարությունը, առաջարկվող ապրանքի ամբողջական նկարագիրը, գնային առաջարկը, հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ): Ընդ որում, Կարգի 41-րդ կետը ուղղակիորեն սահմանում է արձանագրված անհամապատասխանությունը շտկելու անթույլատրելիություն հայտում ներառվող միայն գնային առաջարկի համար, այն էլ՝ որոշ բացառություններով: Սույն կետի իմաստից բխում է, որ մնացած բոլոր դեպքերում հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Հայտերի գնահատումն իրականացվում է հրավերով սահմանված կարգով և հրավերով նախատեսված պայմաններին չհամապատասխանող հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են, ներառյալ եթե մասնակիցը մինչև հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալուն հաջորդող աշխատանքային օրվա Երևանի ժամանակով 17:00-ն գնահատող հանձնաժողովին չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում նշել, որ օրենսդիրն իմպերատիվ կերպով սահմանել է, որ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, բացառությամբ այն դեպքերի երբ բացակայում է գնային առաջարկը կամ եթե վերջինս ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից ապրանքների ձեռքբերման նպատակով 11.03.2022թ.-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգին հայտ ներկայացրած «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ն Հավելված 1.1-ով, առաջարկվող ապրանքի ամբողջական նկարագրով, որպես 18-րդ չափաբաժնով նախատեսված ապրանքի տեխնիկական

բնութագիր նշել է՝ «Համակարգչային միկրոպրոցեսոր CORE I3-8100»: Հանձնաժողովի 28.03.2022թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրությամբ արձանագրվել է, որ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Հավելված 1.1-ում 18-րդ չափաբաժինը թերի է լրացված, բացակայում է գնման ընթացակարգի հրավերով սահմանված, ներկայացվող ապրանքի հատկանիշների նկարագրությունը, ինչով պայմանավորված որոշում է կայացվել մեկ աշխատանքային օրով նիստը կասեցնել և մասնակցին առաջարկել ծանուցումը ստանալուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները, ինչի մասին Հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից 28.03.2022թ.-ին armeps.am համակարգի ոչ ավտոմատ ծանուցման միջոցով Մասնակցի movsessian@mail.ru էլեկտրոնային փոստի հասցեին ուղարկվել է անհամապատասխանությունները շտկելու մասին ծանուցում: 30.03.2022թ.-ին շարունակելով նիստը, Հանձնաժողովը արձանագրել է, որ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ն կողմից 18-րդ չափաբաժնով նախատեսված ապրանքի տեխնիկական բնութագիրը կրկին թերի է լրացված, ինչից ելնելով հնարավոր չէ գնահատել Ընկերության կողմից առաջարկվող ապրանքի տեխնիկական բնութագրի համապատասխանությունը գնման ընթացակարգի հրավերի պահանջներին, ինչով պայմանավորված որոշում է կայացվել «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի հայտը մերժել:

Բողոքներ քննող անձը 28.04.2022թ.-ին թիվ թիվ Ն/ԲԲԱ-ԼՕ/1/9083-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը և խնդրել է հայտնել արդյո՞ք ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից վերոնշյալ գնման ընթացակարգի շրջանակներում www.armeps.am համակարգի ոչ ավտոմատ ծանուցման միջոցով «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին ուղարկվել են ծանուցումներ, թե՛ ոչ: Եթե ծանուցումներն ուղարկվել են, ապա անհրաժեշտ է հայտնել, «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի կողմից ծանուցումները ստացվել են, թե՛ ոչ: Ի պատասխան վերոնշյալ գրության, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը 29.04.2022թ.-ի թիվ Ն/26-1/9119-2022 գրությամբ հայտնել է, որ էլեկտրոնային գնումների համակարգում առկա տեղեկատվության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ի՝ «Armeps» համակարգում գրանցված movsessian@mail.ru էլեկտրոնային փոստի հասցեով ոչ ավտոմատ ծանուցման եղանակով 28.03.2022թ.-ին ժամը 19:14-ին, 01.04.2022թ.-ին ժամը 15:30-ին և 11.04.2022թ.-ին ժամը 13:52-ին ուղարկվել են էլեկտրոնային ուղարձ նամակներ: Ինչ վերաբերում է վրոնշյալ ծածկագրով ընթացակարգի ոչ ավտոմատ ծանուցումը

մասնակցի կողմից ստանալուն, ապա հայտնել են, որ վերջինիս ետ վերադարձի մասին հաղորդագրություն համակարգում առկա չէ:

Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն՝ գնումների ընթացակարգերին մասնակցելու իրավունք չունեն այն անձինք՝ որոնք հայտը ներկայացնելու օրվա դրությամբ ներառված են գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում: Մասնակիցն ընդգրկվում է նշված ցուցակում, եթե՝

ա. խախտել է պայմանագրով նախատեսված կամ գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը կամ գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը,

բ. որպես ընտրված մասնակից հրաժարվել է պայմանագիր կնքելուց,

գ. հայտերը բացելուց հետո հրաժարվել է գնման գործընթացին հետագա մասնակցությունից:

Օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունքից զրկված մասնակցի վերաբերյալ ունեցած տեղեկությունների հիման վրա լիազորված մարմինը ընթացակարգ է նախաձեռնում: Տվյալ մասնակցի կարծիքը լսելուց հետո գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը նույն օրենքի 50-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված ժամկետում որոշում է կայացնում մասնակցին նույն հոդվածով նախատեսված ցուցակում ընդգրկելու վերաբերյալ: Անձը նշված ցուցակում ընդգրկվում է երկու տարի ժամկետով:

Կարգի 32-րդ կետի 19-րդ ենթակետի համաձայն՝ հրավերով նախատեսվում է նաև, որ եթե մասնակցի՝ հրավերով նախատեսված գնումներին մասնակցելու իրավունք ունենալու մասին հավաստումը որակվում է որպես իրականությանը չհամապատասխանող, կամ մասնակիցը հրավերով սահմանված կարգով և ժամկետներում չի ներկայացնում հրավերով նախատեսված փաստաթղթերը կամ ընտրված մասնակիցը չի ներկայացնում որակավորման ապահովումը, ապա այդ հանգամանքը համարվում է որպես գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնված պարտավորության խախտում:

Կարգի 45-րդ կետի համաձայն՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն տվյալ մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, գրավոր ուղարկում է լիազորված մարմին, որը դրանք

ստանալուն հաջորդող 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախաձեռնում է տվյալ մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ընթացակարգ:

Նշված իրավանորմերի վերլուծությունից պետք է փաստել, որ օրենսդիրը մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու համար նախատեսել է սպառիչ պայմաններ, որոնք են պայմանագրով նախատեսված կամ գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունների խախտումը, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը կամ գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը, որպես ընտրված մասնակից պայմանագիր կնքելուց հրաժարվելը և հայտերը բացելուց հետո գնման գործընթացին հետագա մասնակցությունից հրաժարվելը: Միայն սույն դեպքերում է հնարավոր մասնակցին ներառել գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել հրավերով սահմանված պահանջներին համապատասխանող փաստաթղթեր (այսուհետ՝ Փաստաթղթեր): Եվ եթե Փաստաթղթերում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, իսկ մասնակիցը սահմանված ժամկետում չի շտկում արձանագրված անհամապատասխանությունները, ապա այդ հանգամանքը համարվում է որպես գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորության խախտում: Նման դեպքում առաջանում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունը, քանի որ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտելով գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, հանգեցնում է պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ն մասնակցության հայտի թիվ 1 հավելվածով՝ գնանշման հարցման ընթացակարգին մասնակցելու դիմում-հայտարարությամբ, հայտարարել և հավաստել է, որ բավարարում է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-1/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգի հրավերով սահմանված մասնակցության իրավունքի պահանջներին և հրավերի պահանջներին համապատասխան ներկայացնում է հայտ:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ օրենսդիրն որպես պարտավորությունը խախտելու համար պատասխանատվության պարտադիր պայման սահմանել է

պարտավորությունը խախտած անձի մեղքի առկայությունը: Պարտապանը պարտավորությունը անպատշաճ կատարելու համար չի կարող կրել պատասխանատվություն՝ մեղքի բացակայության պայմաններում: Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունն առաջանում է այն ժամանակ, երբ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտում է ընթացակարգի շրջանակներում ստանձնած որևէ պարտավորություն, որն էլ հանգեցնում է Պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը: Ուստի, այն դեպքերում, երբ բացակայում է պարտապանի մեղավորությունը, «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետում նշված պատասխանատվությունը չի կարող վրա հասնել ու հանգեցնել մասնակցի (պարտապանի)՝ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ընդգրկելուն:

Վերոնշյալներով պայմանավորված՝ Բողոքներ քննող անձը գալիս է այն եզրահանգման, որ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունն առաջանում է այն ժամանակ, երբ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտում է գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որն էլ հանգեցնում է Պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը:

Վերոնշյալներով պայմանավորված՝ առաջանում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունը, քանի որ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտելով գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, հանգեցրել է Պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը, որպիսի պայմաններում Մասնակիցը պետք է ընդգրկվի գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում՝ 2 (երկու) տարի ժամկետով:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 11.04.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/6214-2022 գրությամբ «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված թիվ ՍՑ-ԼՕ-2022/176 ծածկագրով ընթացակարգը բավարարել:

2. «Մովսեսյան» ՍՊԸ-ին ընդգրկել գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում՝ 2 (երկու) տարի ժամկետով:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ՝**

ԼԵՎՈՆ ՕՀԱՆՅԱՆ